ANUL XI.— Nr. 2998. 10 Bani exemplarul (30 bani un nr. vechiu) DUMINICA, 23 AUGUST (4 SEPT.) 1887.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: » 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străinătate: » 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciuri și Reclame a se adresa:
In România: La administrațiune, Pasagiul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 58. Biuroul central de anunciuri pentru Germania.
Pentru Francia, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCE LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:
Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refusă. — Articolii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STREINE.

Roma 31 August.

Diferite indicii arată că regele Abisiniei, spre a opri o resbunare pentru atacul de la Dogali, tinde la o înțelegere cu Italia. Intre aceste simtome este și liberarea comitelui Sovoiroux de către Ras-Alula, ce a fost ordonată de regele Ioan. Cât privește atitudinea Italiei față cu încercările de apropiere ale Abisiniei, guvernul italian pare dispus spre împăcare, dacă Abisinia va da satisfacție deplină pentru afacerea de la Dogali, precum și garanții, că pe viitor va respecta cum se cuvine numele și bandiera Italiei.

Imprejurarea, că știrea ziarului *Opinione*, cum că Don Carlos e dispus a recunoaște acum faptele politice îndeplinite în Spania, s'a reprodus în *Moniteur de Rome*, se consideră ca o confirmare a acelei știri, fiindcă această foae stă în relații cu cercurile de pe lângă Don Carlos.

Ostende, 31 August.

O navă engleză, ce era să intre astăzi în port a fost primită cu pietre de către pescarii belgieni și silită a se întoarce pe Marea deschisă.

Belgrad, 31 August.

Față cu aserțiunea ziarului *Videlo*, că de când a venit Ristici la putere ar fi fost licențiați sau puși în pensie sute de persoane, ziarul *Ustavnost* constată, că de la epoca menționată au fost puși în pensiune numai 29 funcționari. Dar 12 funcționari în pensiune au fost puși în activitate. *Ustavnost* arată, că sub cabinetul progresist au fost puși în pensiune 331 funcționari și 143 au fost licențiați, afară de 141 funcționari, cari au fost siliți să părăsească serviciul Statului. Prin această purtare cabinetul progresist a îngreoiat bugetul pensiunilor cu 638,938 franci, ceea ce însemnează o sporire anuală a acestui buget cu 100,000 franci. In anul 1880 acel buget a fost de 252,898 franci, pe când la venirea la putere a cabinetului Ristici el era de 889,836 franci.

Viena, 31 August.

Din Sofia se anunță, că în fine s'a reușit a forma noul cabinet bulgar. A costat multă bătae de cap. Nici unul dintre șefii politici nu vrea să primească misiunea așa de dificilă în împrejurările date de a forma cabinetul. Prințul era silit să ție vechiul cabinet, care 'și dedese demisiunea îndată după sosirea prințului în țară. Ieri încă o depeșă din Sofia a biuroului Reuter spunea că ministerul Stoilow va rămânea până la alegerile noui din Septemvrie. Acum în fine d. Stambulow a reușit în momentul din urmă să formeze un minister, care e compus astfel, încât poate conta pe o bună primire în țară. In acest prim minister al prințului Ferdinand sunt toți cei trei foști regenți: Stambulow, Mutkurow și Jivcow, apoi ministrul-președinte de până acum, Stoilow, și d. Naciovici, care a adus pe prințul în țară. Stambulow e președinte și la interne; Mutkurow la resboiu, Jivkow la instrucție, Stoilow la justiție, Naciovici la externe. Ministrul de finanțe Nikiforow e un om nou, să nu se confunde cu fostul ministru de resboiu, colonelul Nikiforow, care e în opoziție împreună cu Radoslawow.

Madrid, 31 August.

Pentru luna Septembre se așteaptă o reconstruire a cabinetului Sagasta cu elemente din eele trei fracțiuni liberale. Se vorbește, că portofoliele de interne, de lucrări publice, de colonii și marină vor trece în alte mâini. Indată după reconstruirea cabinetului vor fi convocați Cortesii, cari vor avea să se ocupe înainte de toate cu cestiunea cubană.

Fraudele colosale, ce s'au descoperit în administrația cubană au făcut să fie destituiți 33 funcționari, cei mai mulți de pe la vămi. Ei sunt dați în judecată. Partida autonomistă s'a folosit de aceste revelațiuni rușinoase, spre a da un impuls puternic mișcării ce tinde la autonomie și aceasta a provocat deja demonstrațiuni sgomotoase în unele localități.

Temișoara, 31 August.

In comuna Folya s'a întâmplat mai de unăzi o bătae sângeroasă între serviiorii ungurl al proprietarului George Beniczky și locuitorii Români. Servitorii, în număr ca de douăzeci, au atacat pe Români; aceștia sunară clopotul de alarmă, se puseră în apărare și omorâră pe unul dintre agresori, cu numele Kaspar Sücs. Apoi Românii urmăriră pe agresori. Unul din aceștia fugi în podul unei case, de unde împușcă pe Mihu Nicolae. Românii înfuriați puseră foc casei și împușcară pe Ungurul care încercase să scape din pod.

Mai mulți dintre Români sunt răniți.

SERVICIUL TELEGRAFIC
AL «ROMANIEI LIBERE»

Londra, 3 Septembre.

Poliția însărcinată de a opera câte-va evicțiuni în comitatul Limerick, Irlanda, a fost primită cu pietre de mulțime. Agenții au întrebuințat armele și au fost mai mulți răniți.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 22 August 1887

M'am silit a dovedi, în articolele mele de Duminică, că formațiunile noastre politice nu se întemeiază prin deosebiri de principie constituționali, și că trăsurile caracteristice de partid trebuesc atunci căutate în deosebitele moduri în cari înțelegem satisfacerea trebuințelor de căpetenie ale Statului, în toate direcțiunile vieței sale, pe baza principielor din Constituțiune, pe care cu toții am acceptat-o.

Daca acesta este adevĕrul, atunci s'a găsit mijlocul de a despica negura în care ne agităm și, cu oare-care studiu, ne putem ușor grupa împrejurul ideilor cari legitimează existența partidului politic.

Criteriul diferențiării partidelor ar fi atunci cuprins în aceste doe întrebări:

1. Cari sunt trebuințele de căpetenie ale Statului român, pentru a exista ca Stat modern, și pentru a se desvolta în mod normal în această direcțiune?

2. In ce mod înțelegem satisfacerea acestor trebuințe, pe baza principielor din Constituțiune?

Mĕ ocup astăzi de întâia întrebare.

Statul român există. Cine ar putea contesta acest fapt? Dar duce dênsul o viață modernă? Iată o întrebare pe care o punem celor mai optimiști de la guvern.

Sunt sigur că oamenii noștrii politici din or-ce câmp vor recunoaște că, dacă pe de o parte s'au realizat oare-cari progrese, datorite timpului și silințelor patriotice ale generațiilor din urmă, totuși suntem în multe foarte înapoiați.

Să numĕr câte-va cazuri.

La adăpostul unei Constituțiuni foarte liberale, se nesocotește când de un guvern când de altul drepturile naturali ale omului și ale cetățeanului. Statul, reprezentat prin Executivă, exercită asupra individului o presiune așa de tare, încât principiul fundamental al Constituțiunii — guvernarea națiunii prin sine însăși — este falsificat.

Administrația noastră, roasă în mare parte de ignoranță, de favoritism, și de lenevie, are mai mult un caracter oriental. Mai nici un funcționar administrativ nu are conștiința că dinsul e pus în serviciul public și că e dator să desfășure o activitate inteligentă în marginile determinate de lege. De la prefect și casier, pînă la cel din urmă copist de comisie, aproape toți sunt îmboldiți de instinctul chiverniseli si se consideră funcționarii partiduluĭ de la putere. Câte odată acești funcționari sunt asmuțiți a prigoni, chiar pe adversarii stăpânului lor. Insuși judecătorul tremură ca sĕ nu displacă vr'unui favorit influent al puterii.

Inapoierea noastră, în raport cu Statele culte, se vede și mai ușor când ne întrebăm cari sunt cuceririle Românieĭ în literatură, în științe, în arte? Unde sunt muzicanții, filosofii, pictorii, jurisconsulții, chimiștii, eruditii, etc., cari, prin descoperirile, prin concepțiunile, prin operile lor, să fi dus departe numele Românieĭ în Europa cultă și să'i fi asigurat un loc în arena luptelor nobile pentru adevĕr și pentru frumos?

Cum înțelegem noi, țĕranul și orășanul, bunul traiu și cum muncim pentru asigurarea acestuĭ bun traiu?

Nu mĕ scobor la amănunte. Aceste cazuri generale sunt de ajuns pentru a forma convingerea că atât în gospodăria privată cât și în gospodăria publică suntem departe de a reprezinta un Stat modern.

Trebue să ne silim ca sa trăim ca Stat modern și să ne desvoltăm în mod normal în această direcțiune. Această silință a devenit astăzi chiar o condițiune pentru existența noastră de Stat. Fiind prea mici și într'o poziție geografică ingrată, nu avem destulă putere materială de opus dușmanilor. Trebue să căutăm în puterea morală de Stat modern a doua armă de apărare în contra celor ce ar gândi la nimicirea noastră.

Cari sunt acum trebuințele de căpetenie ale Statului român, pentru a exista ca Stat modern, și pentru a se desvolta în mod normal în această direcțiune?

Mĕ mărginesc astăzi de a numĕra aceste trebuințe, după a mea părere, de căpetenie, și cari trebuințe pot să dea loc la diferențiarea partidelor.

In întâiul rând, pun trebuința de o organizare, care să deștepte și să întărească forțele individuale, prin concursul cărora trăiește Statul, și să restabilească ast-fel echilibrul sdruncinat în favoarea omnipotenței guvernamentale.

Sporirea producțiunii naționale, desvoltarea culturală în raport cu nevoile Statului și cu cerințele civilisațiunii, o justiție cu autoritate morală, puterea militară, o administrație publică inteligentă, onestă și activă, precum și mijloacele de a ne întreține bine gospodăria financiară, constituesc suma de trebuințe publice, pe cari trebue să le punempe aceași linie de căpetenie.

Nu este oare aci un câmp foarte bogat de studiu pentru fruntașii noștrii politici?

Nu se pot oare gasi aci soluțiuni cari să ne deosibească într'un mod cinstit pe unii de alții, și cari să legitimeze luptele noastre politice dinaintea rațiuneĭ și a națiuneĭ? Și când avem în fața nóstră un guvern, pe care'l acuzăm zilnic că nu studiază cestiunile, că se conduce de impresiile momentului, că nu se îngrijește de cât de păstrarea puterii prin orce mijloc,—nu este oare o datorie de bun cetățean, ca ceĭ ce voiesc să'l rĕstoarne să opună, practicelor condemnabile ale acestuĭ guvern, soluțiuni clare pentru trebuințele de căpetenie ale Statului, și să dea ast-fel luptelor politice un caracter constructiv?

Eŭ cred, că aceasta este calea pe care o dictează dreapta rațiune și de aceea m'am apucat să scriu aceste articole.

N'am vrut să ridic, pentru a trage dintr'însele linii caracteristice de partid, cestiunea politiceĭ exterioare și cestiunea religioasă.

Voiŭ spune pentru ce n'am ridicat aceste cestiuni, după ce mĕ voiŭ încerca să rĕspund la a doua întrebare formulată mai sus, și anume:

In ce mod înțelegem satisfacerea acestor trebuințe, pe baza principiilor din Constituțiune?

A.

CRONICA ZILEI

Relație oficială:

Miercuri, 19 August, ora 1, M. S. Regele a primit în audiență pe d. maior Ahmed Tevfik Bey, adjutantul M. S. Sultanului, care era însărcinat a presinta Suveranului Nostru doi armăsari arăbești ca dar din partea M. S. Sultanului.

La această audiență a fost față și Exc. Sa Ahmed Zia Bey, ministrul plenipotențiar al Turcieĭ.

După audiență, ministrul Turcieĭ precum și trimisul M. S. Sultanului au fost reținuți la dejun.

Resultatul alegereĭ din ziua de 20 August, la colegiul I pentru consiliul general al județului Mehedinți:

Alegĕtori înscriși 365. Votanți 236. S'au ales cu câte 122 voturi d-nii: C. Țăpărdea, Grigore Sămboteanu, Ion Hergot, Dimitrie Pârvulescu, Const. B. Bălteanu, Mihalache Colibășianu, Radu Popescu și N. Cremeneanu. Voturi anulate 6.

Abecedarul Românesc pentru usul claseĭ I primare de ambe-sexe lucrat de d. P. Arsenescu, institutor în Pitești, e aprobat ca carte didactică.

D. D. Protopopescu, directorul general al regieĭ monopolulurilor Statului și secretar general al ministeruluĭ finanțelor, este împuternicit a aproba cheltueli și a semna or-ce corespondență și ordonanțe de plată în numele ministruluĭ pentru toate serviciile publice ale ministeruluĭ de finanțe, în limitele creditelor acordate și conform dispozițiunilor legeĭ comptabilitățeĭ generale a Statului.

Pentru aprovisionarea penitenciarului Slănic, din județul Prahova, cu medicamentele necesare condemnaților bolnavi pe timp de un an, cu începere de la data contractăreĭ, se va ține licitație publică în ziua de 21 Septembre atât la direcțiunea generală a penitenciarelor (localul ministeruluĭ de interne), cât și la prefectura județului Prahova.

In aceeași zi, licitație pentru reparații la penitenciarele Telega și Plătărești.

Postul de diacon la biserica cu patronul s-tu prooroc Ilie din orașul Fălticeni devenind vacant, seminariștii de gradul II cari ar dori să ocupe acest post, se vor presinta la eparchia s-teĭ mitropolii a Moldoveĭ și Suceaveĭ pentru hirotonire.

Din reg. 1 de artilerie au desertat zece soldați; din reg. 2 de artil. șaptesprezece; din reg, 3 artilerie, șase; din reg. 6 artilerie, nouĕ.

D-nii căpitan Creangă din geniu, Locotenent G. Sănătescu, din infanterie, și sublocotenent B. Petrescu, din cavalerie, au trecut cu succes esamenele anului 1 la școala superioară de resboĭ din Bruxelles.

La regatele din Constanța cele treĭ premiuri întâi au fost câștigate de o barcă greacă, de barca căilor ferate și de barca staționaruluĭ englez.

La concursul de inotare, marinarii vasului *Constanța*, 2 englejĭ, și de N. Kiriiov s'au împărțit premiele.

Soția primuluĭ-ministru, cu domnișoarele Brătianu, au sosit alaltăseară în Capitală, de la Florica, și ieri dimineață au plecat la Sinaia.

Alaltăieri a început a se construi o nouă fabrică de basalt artificial în apropiere de cea existentă de lângă Asilul «Elena-Doamna, pe câmpia zisă Șelăreasa.

Din Dorohoiŭ i se comunică *Voinții*:

Zilele trecute Evreul Bel Leibu Laufer, arendaș în plasa Beșeu, județul Dorohoiŭ, împreună cu fratele sĕŭ Herșcu Laufer și cu un servitor, au maltratat într'un mod crud pe muncitorul Anania Zamfirescu, bătêndu'l cu pariĭ, pentru că nu voia să lucreze la mașina de treerat. După ce 'l-au maltratat, apoĭ sus numiții, de teamă ca victima lor să nu reclame, au închis-o într'un bordeiŭ, unde a stat 5 zile. Nenorocitul reușind să scape a fugit la Săveni, unde se află actualmente în spital.

D. dr. Corsin declară că a constatat o fractură a brațului stâng în așa grad, în cât nu se va mai putea servi nici odată de dênsul.

Pacientul declară că a refuzat să lucreze pentru că nu i se plătea.

Toate acestea au fost constatate de parchetul din Dorohoiŭ.

Sus numiții Evreĭ au dispărut; servitorul lor a fost arestat.

Afacerea se află la instrucție.

DECRETE

Se acordă d-luĭ Mihail Pherekide, ministru secretar de Stat la departamentul afacerilor străine, un concediŭ de 30 zile, spre a merge în străinătate pentru căutarea sănătățeĭ.

D. Dimitrie Sturdza, ministru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiuneĭ puolice este însărcinat cu iterimul ministeruluĭ afacerilor străine până la întoarcerea titularuluĭ.

CESTIUNEA BULGARA

Corespondentul din Sofia al uneĭ foĭ vieneze a avut deunăzi o convorbire cu d. Nacevicĭ; ministrul bulgar s'a exprimat în modul următor asupra situațieĭ:

«Lucrurile de aicĭ nu trebue să le privească cine-va cu ochĭ europeni; totul e încă în formațiune. Noi ceĭ liniștiți suntem fericiți de venirea prințului și sperăm că se va pune capĕt crizeĭ celeĭ lungi. Patima de a descoperi ceea ce e negativ în tot ce se petrece în public, face ca persoanele să se uzeze repede. De aceea la noi principatul e mai curând posibil decât republica. Alegerea noastră a principeluĭ a fost bună. Am observat pe prințul de când a venit în țară. Iubirea și grija pentru patria mea mi-au agerit privirea. Sunt foarte mulțumit de cele ce am vĕzut. E un semn bun, că prințul aparține uneĭ familii, al cărei membrii au dovedit că știu să guverneze în împrejurări grele. Eŭ cred că prințul se va deprinde cu condițiunile noastre și le va putea învinge. El a fost primit așa cum era permis să

www.dacoromanica.ro

sperăm. Ştirile despre contra demonstraţiuni sunt numai sgomote şi exageraţiuni. Cât priveşte formarea cabinetului, e greu pentru un strein să'şi formeze o judecată justă. Nu s'a propus un portofoliu nimănui care să nu fie din partida ce e în majoritate. Cată să se formeze un cabinet şi cât timp nu se face aceasta, noi miniştri ceî vechî nu vom părăsi pe prinţu. Daca nu ne batem după portofolii, aceasta o facem din cauze de natură interioară şi în urma relaţiunilor noastre interioare de partid. Să nu se exagereze însă aceste micî fricţiunî, ce n'aŭ însemnătate pentru poziţia Bulgarieî în afară. Punctul de gravitaţie al situaţiuni e în raportul către Puterî. Situaţia e destul de serioasă ; dar noî sîntem liniştiţi.

Vulkovicî anunţă din Stambul diferite simtome, din care se poate conchide, că nu trebue să desperăm. Poarta ştie că noî n'am primi liniştiţi să ni se atace autonomia, întru cât ea ne-a fost creată de tractatul din Berlin ; ea ştie, că noî vom observa cinstit tractatele şi că, de va întreprinde ceva contra noastră, se va izbi pe sine în prima linie. Pare că nu se va lua în serios ideea, ca un comisar turc şi un general rus să lucreze împreună contra noastră. Se va putea oare ajunge la unanimitatea cerută de Poartă asupra persoaneî generaluluî Ernroth ca regent rus? Politica noastră e hotărâtă : nu voim de cât linişte ; noî recunoaştem drepturile de suzeranitate ale Porţiî, nu dorim nimic mai mult de cât împăcarea cu Rusia, dar tot odată să nu pierdem independenţa câştigată. Partida rusească vrea, ca armata să stea sub ordinul unuî general rus ca ministru de rezboî, ca afacerile noastre externe să se rezolve în Petersburg, ca Sobrania să se umilească a fi o corporaţiune, care să aibă un vot consultativ asupra unor cestiunî micî de district. Cine oare din ţară poate primî aşa ceva ? Zankow, Radoslawow şi Stoilow sunt contra, precum şi cel din urmă soldat.

Se zice că oştirea e a luî Battemberg. E adevărat, că ea are simpatiî de recunoştinţă pentru prinţul Alexandru, dar ofiţeri s'aŭ convins înainte de alegerea prinţuluî, că Alexandru nu se mai poate întoarce şi aŭ votat pentru Coburg. Eŭ cred că eî vor fi credincioşi luî. Eŭ am recomandat prinţuluî o politică de moderaţiune, dar pentru unele cazurî o energie până la extrem. Am găsit la prinţul aceeaşî părere, de şi el a declarat că se va feri de orî-ce, care ar putea înmulţi materialul explozidil grămădit deja. Nu cred să fie necesare măsurî extreme ; există multe interese, ce staŭ în legătură cu mănţinerea libertăţiî noastre. Oare declaraţiunile luî Kalnoky nu sunt în acest sens ? Europa nu vrea să ştie de prinţul ; tot aşa a păţit'o şi regenţiî ; astăzî raporturile cu regenţa sunt normale. I se adresează eî acte, spre a demonstra contra prinţuluî. Situaţia e întunecată, dar istoria noastră ne face să nu pierdem curajul. Să sperăm că totul se va rezolva în linişte. De nu, atunci Bulgaria va arăta, că pentru independenţa sa nu se fereşte de nicî o luptă, de nicî un sacrificiu.„

Necesitatea reorganisăreî serviciuluî silvic

Pentru cultura şi exploatarea raţională a tutuloř produselor de pe un domeniŭ oare-care, este nevoe a se întocmi câte un plan de acţiune şi câte o comptabilitate riguroasă pentru fie-care ramură productivă. Serviciul care urmăreşte asemenea lucrărî este în genere destul de simplu când proprietarul este un particular ; când însă o singură ramură costitue un domeniŭ foarte întins — cum sunt pădurile statuluî —, şi când proprietarul este chiar statul, atunci serviciul devine mult mai complex şi trebue să fie format din un personal numeros şi capabil.

Serviciul care conduce cultura şi exploatarea pădurilor statuluî este atât de important, în cât de la el depinde prosperitatea silviculturel noastre şi prin urmare şi a altor producţiunî carî sunt influenţate de pădurî. Asupra serviciuluî silvic dar trebue aţintită atenţiunea celor ce doresc un progres sconomic ; asupra organisăreî silvicultorilor trebue să ne uităm.

Cercetând a ne da seama, după cum am făcut şi în alte articole, despre starea silviculturel noastre, constatăm resultate foarte slabe, carî provin, după cum vom arăta, din causă că serviciul silvic nu a fost pus pe cale de a lucra în scopul cel adevărat. Constatăm ast-fel că în privinţa amenajerelor hotărâte de legea silvică nu am făcut mai nimic, şi din această cauză venitul net al pădurilor abia se ridică la vr'o 600,000 saŭ 700.000 leî ; după noî şi această sumă minimă este o sforţare prea mare, pentru că ea resultă din exploatărî fără amenajamente adică prea radicale. Constatăm că în privinţa plantaţiunilor nu ştim unde ne găsim. Constatăm că cu amenajarea pădurilor particulare nu am făcut mai nimic. Constatăm că soarta silvicultorilor este expusă şi mai mult, măcar că sunt niste oameni de meserie iar nicî decum niste funcţionarî.

Lăsând alte lucrurî mai micî, carî nu se presintă sub o faţă mai buna, putem conchide că stăm rĕŭ în privinţa pădurilor.

De unde provine această stare de lucrurî?

Guvernul nu este vinovat, din contră el a dovedit totdeauna bună-voinţă în privinţa progresuluî nostru silvic. El a trimis apoî de vr'o 5 anî necontenit tinerî în străinătate sprea-î prepara în această ramură. Cu toată buna-voinţa guvernuluî însă, cu toate că mai mulţî tinerî bine preparaţi aŭ sosit în ţară, lucrurile nu s'aŭ schimbat şi ceî mai mulţî specialiştî vêzând că nu se lucrează în serviciul silvic s'aŭ retras saŭ se resignează în o stare completă de inacţiune.

De unde provine dar această stare de lucrurî ?

Eî bine, ea provine din causa organisăreî defectuase a serviciuluî silvic.

In adevĕr, mai întêiŭ lipseşte un regulament consciincios întocmit, după care să se numească agenţiî in serviciŭ şi să se înainteze după merite şi după vechîme.

Apoî lipsa unuî plan general de acţiune, nedeterminarea atribuţiunilor agenţilor, şi o descentralisare prea mare, contribue la încurcăturî în serviciŭ, ast-fel că nu se poate sci şi vedea ce se lucrează.

Aşa ca plan general de lucru, nu există o secţie de serviciŭ pentru amenajerî orî împăduririî, nu există un serviciŭ administrativ şi de exploatare anumit, nu există un consiliŭ de verificare special şi independent de alte lucrărî. Ca atribuţiunî de asemenea agenţiî nu ştiŭ ce aŭ de făcut : eî lucrează de multe orî în toate părţile şi numai interesul pădureni nu poate fi căutat pe deplin. Descentralisarea cea mare apoî, a ajuns că fie-care agent poate corespunde şi lucra cu orî şi cine, fără a atârna de şeful sĕŭ direct. Silvicultoriî primesc din diferite locurî ordine pentru diferite alte lucrărî deosebite ; pădurariî corespund cu ministerul pentru lucrurî de nicî o importanţă ; se plâng în contra şefilor lor şi nu-î ascultă, în cât nu iese din toate acestea de cât paralisarea completă a afacerilor pădureî.

Serviciul de control iarăşî nu este stabilit în mod determinat pentru ca fie-care agent să'şi îndeplinească datoria—după ce i se va prescrie o datorie,— şi pentru ca lucrările să se execute în mod conştiincios şi ştiinţific — după ce se va începe întreprinderea unor lucrărî serioase.

Din toate acestea reiese că serviciul silvic actualmente nu este organisat în mod suficient ; el dar trebue reorganisat.

Necesitatea reorganisăreî acestuî serviciŭ o vede toţî ; chiar d. prim-ministru şi-a exprimat această părere în camera deputaţilor, zicând că el trebue reoganisat de sus până jos întocmai ca un regiment.

Necesitatea reorganisăreî corpuluî silvic fiind dovedită nu trebue să mai amânăm lucrurile de azî pe mâne ; deja am ajuns în o stare în care orî-ce prelungire ar compromite şi mai mult interesele Statuluî de la pădurî.

Ce trebue să facem pentru aceasta ?

Trebue mai întêî să întocmim regulamentul serviciuluî, introducênd un regim ca şi milităresc, după cum este în Franţa. Deja a trecut prin Senat o lege de a se organisa milităreşte şcoalele carî produc silvicultorî ; din aceştia se vor recruta agenţii în corpul silvic. Va trebui să se stabilească în acest regulament condiţiunile de numire şi de avansare ale agenţilor, după merite şi vechime. Se va prevedea, afară de casurî extreme de serviciŭ, permanenţa agenţilor în o localitate, pentru că la pădurî mai ales acest lucru contribue foarte mult la interesul serviciuluî; cu cât va sta mai mult un agent în o localitate, cu atât va cunoaşte mai bine pădurea şi circumstanţele silvice, şi cu atât va fi mai bine în stare a continua o lucrare care a început'o însuşî.

După acestea, va trebuî a se specifica atribuţiunile diferiţilor agenţi, spre a şti fie-care ce are a lucra. Să se creeze, pentru a putea îndeplini odată legea în părţile eî bune, pe lângă serviciul ordinar care să fie însărcinat cu administraţia şi exploatarea, un serviciŭ extraordinar însărcinat cu amenajarea pădurilor Statuluî şi cu împăduririle necesariî în multe localităţi. Pentru aceasta să se constituiască un consiliŭ de verificarea lucrărilor, cu totul independent de serviciul activ silvic. Acest consiliŭ să dea avise ministeruluî pentru lucrărî tehnice, şi acest consiliŭ independent să ţie un tabloŭ de lucrările şi vechimea agenţilor spre a propune ministeruluî avansările la timp.

Să se centraliseze serviciul pentru ca lucrările să fie mai expeditive, ast-fel ca să nu mai corespundă cu ministerul de cât şefiî în circumscripţiile lor. Insă trebue specificate anume toate aceste atribuţiunî de competinţa diferiţilor agenţî.

Să se înbunătăţească soarta pădurarilor spre a îngriji mai bine de pădurî ; precum şi brigadieriî ar trebui instruiţi la şcoli practice înainte de a fi primiţi în serviciŭ.

Afară de acestea, ar fi bine a se stabili prin o lege posiţiunea silvicultorilor carî vor eşi din serviciŭ, considerându-se ca şi cum aŭ eşit din un serviciŭ militar, adică îmblânzindu-se condiţiunile de a putea eşi la pensie.

Asemenea să se deslege proprietariî particularî de a face amenajamente numai cu agenţi aî Statuluî ; această deslegare ar face din silvicultură o carieră pentru orî şi care vrea să'şi creeze o meserie liberă, creându-se ast-fel un debuşeŭ şcoalelor noastre speciale ; ar înlesni pe proprietariî particularî a face amenajamente conform legeî, şi ar lua o sarcină de pe agenţii Statuluî carî aŭ deja multe alte lucrărî de făcut.

In fine să se îndrepteze codul silvic în multe alte părţî, spre a se putea regulamenta păşunatul, spre a se putea mai bine urmări delictele etc.

Acestea toate împreună cu multe altele de detaliŭ sunt cestiunî carî aşteaptă o resolvare conştiincioasă şi neîntârziată, spre a ne putea îndrepta odată pe calea cea dreaptă. Am vĕzut de ajuns resultatele unor încercărî isolate ; aceste experienţe însă ne-aŭ costat mult, şi în special aŭ costat pe Stat mai mult de cât pe ait cine-va.

Dorim să fim înţeleşi bine : nu căutăm de cât a se schimba o stare de lucrurî dăunătoare interesuluî general, pentru că vrem tocmai a servi acest interes al ţĕreî. Să vĕd destul de limpede probele, pentru a nu fi presupuşi că avem idem preconcepute. Avem elemente, avem adică pădurî multe, silvicultorî numeroşi şi devotaţi meserieî lor, un guvern dispus de a face bine ; ne lipseşte numai introducerea uneî sisteme raţionale în lucrările silvice pentru a eşi din starea de astăzî.

Societatea noastră silvică, susţinută de cele mai distinse persoane în ale pădurărieî, nu a căutat de la înfiinţarea eî, decât a călăuzi spre bine pe orî-cine doreşte ridicarea ramureî silvice. Prin organul eî ea nu urmăreşte decât acelaşi ideal şi resolvarea cestiuneî de faţă este cheia care ne va putea deschide drumul cel adevĕrat al aspiraţiunilor silviculturel din ţară.

Să ne hotărîm dar a ajuta şi a lucra cu această societate şi să fim siguri că mai mulţi pot să găsească mai uşor mijloacele de a ne ridica această despreţuită dar nestimată ramură.

(*Rev. Pădurilor*). **G. Stătescu.**

ECOURI STREINE

Transilvania.— Ziarul *Die Presse* se ocupă cu vizitarea Transilvanieî de către monarchul austriac cu ocasiunea manevrelor de toamnă. Este posibil, zice numita foae, că cu această ocaziune să se manifeste într'o formă oare-care o conştiinţă deosebită ardelenească. Această conştiinţă particulară cu toată unirea Transilvanieî cu Ungaria a început să iasă la iveală. In special românii aŭ de gând a presenta direct coroaneî un memoriŭ arĕtênd suferinţele şi dorinţele poporuluî român. Din incidentul, că d'odată cu împĕratul va veni şi d-l Tisza, conchidem, zice *Die Presse*, că în cercurile guvernamentale se atribue mare importanţă politică mergereî monarchuluî în Transilvania.

O dramă.— Tĕnĕrul agricultor român Pavel Bugin se însurase în Lugoş cu fica cărăuşuluî Nedelcu. Acesta însa amăra în tot modul traiul ginerulul sĕŭ. Nu numai că nu-l dete zestrea promisă, dar sĕrmanul trebuia sĕ îndure şi maltratărî. In zilele trecute se născu între eî o dispută înfocată şi nevoind Bugin să primească liniştit insultele şi maltratările degeneratului sĕŭ socru, acesta se înfurie aşa de tare, în cât aducênd un cuţit mare de bucătărie îi dete ginerelui sĕŭ vro-o zece lovituri, dintre carî treî mortale. Asasinul s'a predat însuşi autorităţii.

Musică română. — De câteva zile, spune *Gazeta Transilvanieî*, se află în Braşov vestita muzică naţională (română) din Abrud a luî Ghiuţă. Orî-cine a ascultat Duminică seară această muzică, la berăria orăşenească din strada Căldărarilor, s'a putut convinge că e o muzică escelentă, cum nu întâlneşti în toate zilele. Trebue să ne esprimăm părerea de rĕŭ că numai astă seară mai putem auzi, la aceeaşi berărie, frumoasele şi româneştile cântice din Munţii apusenî, deoare-ce poliţia a găsit cu cale să nu-î dea muzicei din Abrud voiă a concerta aci mai mult ca treî zile. Nu vrem să fim bănuitorî, dar se scie că muzicei ungureşti din Cluş, condusă de Pontgratz, i s'a permis să cânte în Braşov vr'o două săptĕmânî. Mâne muzica luî Ghiuţă se va duce la Sinaia, ca să soncerteze câteva serî acolo. Iî dorim din inimă succes !

CORESPONDENTA „ROMANIEI LIBERE“

Craiova, *19 August.*

Representanţiî intereselor comerciale din Oltenia s'aŭ pus pe lucru şi anunţăm cu plăcere aceasta, mai cu seamă că atenţiunea ce toţî îndreptaseră spre camera de comerţ de aicî începuse a obosi aşteptând inaugurarea lucrărilor eî. Convocată pentru ziua de 17 August, camera de comerţ şi industrie, din care fac parte mai mulţî tinerî din comerţul român, a votat bugetul eî pe exerciţiul de la 1 Iulie până la Aprilie viitor, numind în acelaş timp şi funcţionariî necesarî pentru ca această instituţiune să nu figureze numai ca autoritate de paradă şi de *sĕrbătorî naţionale*; cel puţin aşa se speră şi dorim ca să nu rĕmânem numai cu speranţele.

Comisiunea aleasă pentru întocmirea proiectuluî de buget pare a fi fost inspirată de dragostea de progres, pentru că, după câte am auzit, a reuşit să strecoare la cheltuieli mai multe sume necesare pentru studiarea tutulor cestiunilor economice carî se agită în timpul de faţă, ca urmare a dorinţeî generale de a se emancipa comerţul şi industria naţională. Nu voî vorbi de cât de o singură ţifră înscrisă în bugetul camereî şi care presintă mai mult interes general. In adevĕr, am aflat că camera, în urma indemnuluî comisiuneî, a încuviinţat la cheltuelî suma de 1000 leî pentru întreţinerea unuî buletin, abonamente la ziare şi cumpĕrare de cărţî. De şi ţifra e destul de minimă pentru a acoperi toate aceste cheltuieli, totuşi ne pare bine că începutul e făcut şi că comercianţiî carî azî compun camera de comerţ din Oltenia, imitând acum un exemplu, acela al camereî din Focşanî, ne dă să sperăm că se vor adopera că la rândul lor să dea şi eî tonul în cestiunî privitoare la comerţ. E de netăgăduit interesul ce presintă crearea şi întreţinerea unuî organ care să se ocupe cu iteresele economice din Oltenia. Sfârşitul êl vom vedea, ne e teamă numai că *nepăsarea olteneascâ* să nu se manifeste şi cu această ocasiune.

'Mî pare rĕŭ că nu pot urma tot pe acest ton cu camera de comerţ. Expoşiţiunea Cooperatorilor Romînî s'a deschis şi aceasta ar fi fost o bună ocasiune pentru ca camera să dea semn de viaţă Nu numai însă n'a făcut nimic, dar chiar, la inaugurarea expoşiţiuneî, n'am zărit nicî un obraz de la cameră. In Craiova, saŭ Craioveniî gustă din fruntea bucatelor, saŭ nu staŭ la masă. Camera de comerţ s'a abţinut de a fi faţă la uralele ce se aduceaŭ preşedinteluî societăţeî cooperative ; ea s'a manifestat prin absenţă. A cuî o fi vina nu ştim. Or-că comitetul expoşiţieî n'a făcut camereî invitaţiune şi ea s'a formalisat, or-că aceasta n'a ţinut cont de invitaţiune; şi într'un cas şi într'altul, e de regretat ca o instituţiune esenţial creată în scop de a se interesa de comerciul şi inindustria naţională să nu ia parte la un fapt eminamente conform cu destinaţia aceasteî instituţiunî, şi am putea afirma că dênsa nicî de acum înainte nu va face nimic pentru expoşiţiune.

Deşi expoziţiunea este oficial deschisă, ea nu este încă gata; coletele sosesc mereŭ. Se crede că pe la sfârşitul luneî o să fie completă.

Ramiro.

CRIMA SI BETIA

Foile parisiene de la 18 August relateză o faptă îngrozitoare :

O crimă oribilă s'a comis ierî dimineaţa în strada Brey şi a produs în acel cartier cea mai vie emoţiune.

FOIŢA ROMANIEI LIBERE
— 22 August 1887 — 66

EDGARD MONTEIL

STUDII OMENESCI

BABYLONIA

(Urmare).

Tatiana întrebă seara pe contele Yesipovicî :

— Mi s'a spus că mareşalul Nicolae Ivanicî este aci, în salon ; îl vezî ?

Contele i-l arătă şi Tatiana se duse de se aşezâ lângă dênsul ; dar, îndată ce-o recunoscu, bĕtrânul mareşal îşi schimbă locul.

Tatiana îl urmări şi, apropiindu-se de dênsul, îî zise :

— Te înspăimânt acum ?

Bĕtrânul mareşal dete din cap fără să rĕspunză, şi se duse să stea şi mai departe, lângă Olga Putiatin.

— Este ingrat, se gândi Tatiana Karpolna, căcî la cincisprezece anî eram frumoasă ! Ce comoară pentru une asemenea miserabil ! Poate că'î este ruşine de ce mi-a făcut. Ah ! daca aş putea să'mî reiaŭ autoritatea asupra luî Morgacî...

Când Morgacî sosi, îî spuse că s'a hotărît.

— Ah ! strigă Tatiana, ţi-aducî aminte dar de insultele din trecut ! Ţî-aducî însfârşit aminte că m'a dat afară pe mine când mĕ iubeaî şi când te iubeam ! O să ne rĕsbunî pe amândoî, Morgacî, o să ne rĕsbunî...

— Da, rĕspunse fostul vizitiŭ, dar n'aş voi să fiŭ prins. Mai întêî să'mî facî haine franţuzeştî, şi când le voiŭ avea, le voiŭ ascunde într'un loc unde să mĕ îmbrac cu înlesnire. Apoî îmî veî da averea ce mi-aî făgăduit ; cu dênsa voî putea fugi. Căcî nu trebue cu nicî un preţ să fiŭ prins, mai ales că atunci poţî fi descoperită şi tu.

— Cu alte vorbe, aî fi în stare să mĕ denunţî, laşule !

— Nu ; dar vĕzêndu-mĕ cu haine franţuzeştî şi cu banî, mî-s'ar zice : de unde le aî toate astea Morgacî? Şi te-ar găsi ; şi s'ar întreba toţî pentru ce am primit aceî banî ; trebue ca îndată după faptă să plec departe, foarte departe. Aide, trimite-mî hainele şi dă'mî baniî ce aî zis c'o să'mî daî ; apoî voiŭ pedepsi pe Nicolae Ivanicî, şi de mine nu se va mai auzi vorbindu-se nicî odată, nicî odată.

— Spune stăpânuluî tĕŭ că am nevoie de tine o zi, şi pleacă la Strasburg ; odată în Franţa, îţî veî cumpĕra haine, multe haine, şi'apoî te veî întoarce ; — iată banî ca să le cumperî.

— Oh ! mulţumesc, Tatiano ; tot-d'auna aî fost generoasă. Viaţa mea e a ta. Fă din Morgacî orî-ce veî voi, e servitorul tĕŭ.

— Adio, Morgacî.

Seara, Tatiana jucă ca o nebună, faţă în faţă cu mareşalul Nicolae Ivanicî, privindu'l necontenit, aţintindu'l cu ochiî ca doŭ cuţite. Ea pierdea şi el câştiga. Şi Olga Putiatin pierdea, dar ponta foarte puţin, pe când Tatiana arunca aurul cu mâna plină. Şi, în nopţile următoare, tot în faţa mareşaluluî Nicolae Ivanicî, simţind în spatele sĕŭ pe Tergukasof, era tot acolea, cu totul dată pasiuniî sate pentru joc, pasiune iritată mai multă de mânia în contra acelor oamenî.

— Scumpa mea prinţesă, 'î zicea contele Yesipovicî, te ruinezî.

— Atât mai rĕŭ, rĕspunse Tatiana, îmî face mare plăcere.

— Eraî fericită că eştî bogată.

— Voiŭ fi iar bogată.

— Fericirea e nestatornică. Ce ideie curioasă d'a îmbogăţi banca din Bade ! De ce nu jocî mai cu moderaţiune ? Aceste emoţiunî se gustă mai cu mĕsură.

— Oh ! nu, trebuie să te daî cu totul joculuî, ca să ştiî ce voluptate ascunde.

— Ştiî ce a făcut Olga Putiatin ?

— Nu.

— 'Şi-a perdut moşiile, casa, giuvaerurile ; daca azî mai joacă, cauza e că am împrumutat'o eŭ cu 50.000 francî. Indată ce le va pierde, se va întoarce în eparhia Olonetz, unde va duce, probabil, o existenţă miserabilă până la sfârşitul zilelor sale, — sub boldul necurmat al creditorilor.

— Va fi nenorocită ! esclamă Tatiana cu o bucurie ce nu putea ascunde.

— Da ; dar daca şi d-ta veî fi în miserie, răspunse contele surîzênd, nu veî fi nicî decum rĕsbunată.

Tatiana dete din cap.

— Urmează sfaturile mele, adăogă contele ; vreî să plecăm din Bade? Am vĕzut aci persoanele ce voiam să întâlnesc... N'ar fi bine să călătorim ?

— Da, atunci când îmî voiŭ întoarce o parte din banî.

— Ah ! eştî o adevĕrată jucătoare, rĕspunse contele Yesipovicî, tot ce poate fi mai jucătoare pe lume, şi în adevĕr eştî pierdută.

Seara voi s'o ducă spre Battert şi spre Merkurius să respire aerul răcoros ; dar ea voi să stea tot la joc. Sosi însă puţin mai târziŭ. Din cauza acesteî întârzierî, trecênd printre rândurile dese ale jucătorilor, care se daŭ înlăturî cu respectul ce aveaŭ pentru o persoană care juca cele mai marî sume din toţî străiniî din Bade, Tatiana se putu aşeza în spatele mareşaluluî Nicolae Ivanicî.

— Nu eraî galant, 'î zise ea, dar acum eştî mai puţin ca orî-când ; ar trebui să 'mî daî locul d-le, în primul rând.

— 'Ţî voiŭ da locul meŭ îndată ce voiŭ termina jocul.

— Ar trebui să mĕ ieî tovarăşă ; d-ta câştigî tot-d'auna.

— Nu, m'aî face să pierz ; femeile aduc nenoroc.

— Credeam că la joc aduc, din contră, noroc.

— 'Mî încurcî combinaţiunile, zise maresalul ; n'aî putea să tacî ?

— Iată, pune pentru mine aceste bilete.

— Nu.

— Atunci spune'mî şi mie metodul d-le.

— N'am nicî unul.

Tatiana 'l lăsâ un minut în pace, apoî reîncepu :

— Ştiî că te-aî purtat cu mine ca cu cea din urmă sclavă ?

— Da ; şi Morgacî de asemenea.

— 'Ţî-aducî aminte de lovitura de picior pe care 'mî-aî dat'o ?

— Era o pedeapsă.

— Un act infam ca şi acela care'l îndeplinea.

— Mĕ plictiseştî ! esclamă mareşalul supărat ; iată treî lovituri, una după alta, pe care le pierz din pricina d-lle.

— Şi nu ţi-aî zis nicî odată, Nicolae, Ivanicî, că o femeie greŭ ofensată ar putea, la un moment oare-care, să'şi rĕsbune, — daca împrejurările ar ajuta-o.

— Nu vreî să mĕ laşî în pace ?

— Nu ; vreaŭ să'ţi iaŭ locul.

— Ia'l ; eŭ mĕ duc.

— Atât mai bine.

Şi pe când trecea, murmurând, pe lângă Tatiana, 'î mai zisĕ în rusește :

— Nu uita că o femeie îşi rĕsbună negreşit...

D-nu Mariano La Puerta şi d-nu Bloechofer, care veneaŭ foarte rar în sala de joc, se aşezară lângă Tatiana.

— Vreî să fiî tovarăşă cu mine ? 'î zise Mariano.

— Nu, 'î rĕspunse ea, vreaŭ să câştig singură.

— Pierzî într'un mod foarte necumpănit, 'î zise şi d-nu Bloechofer.

— Daŭ joculuî ceia ce este al joculuî,— rĕspunse Tatiana.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

Intr'un acces de alcoolism, un oculist, cu numele Padrona, șĭ-a ucis nevasta și doĭ copiĭ. Iată amănuntele ce le-am adunat asupra acesteĭ afacerĭ dramatice:

Soțiĭ Padrona locuiaŭ de vr'o șase lunĭ un apartament în etajuț al 5-lea, strada Brey, Nr. 9. D. Padrona îșĭ avea cabinetul în strada Vivienne, Nr. 17. Aci îșĭ petrecea cea maĭ mare parte a zileĭ.

Insă de mult deja d. Padrona luase funestul obiceiŭ de a bea în toate zilele absent în cantitate exagerată; câte odată facultățile sale intelectuale eraŭ sdruncinate; caracteru'ĭ era prea variabil și prea irascibil.

Ierĭ dimineața pe la 6 ore se auziră împușcăturĭ și țipete sfîșiitoare în apartamentul d-luĭ Padrona.

Veciniĭ alergară și vĕzură pe oculist, plin de sânge, fugind cât putea din casă. Oameniĭ pătrunseră înăuntru. Eĭ se deteră îndĕrĕt îngroziți. D-na Padrona zăcea întinsă jos într'un lac de sânge și lângă dînsa în câte un leagăn, ceĭ doĭ copiĭ aĭ eĭ, o fetiță de 5 ânĭ și un băiat de doĭ anĭ, cu gâturile tăiate. Ceva maĭ departe, într'un alt leagăn, dormea o copiliță de treĭ lunĭ.

Știrea despre asasinat se respândi îndată în cartier. Veciniĭ se adunară înaintea caseĭ; mulțĭ eraŭ dispușĭ să sfîșie pe ucigaș. Dar gardieniĭ se scoborîră în pimniță unde fugise Padrona. El nu opuse nicĭ o resistență, ba le oferi o sticlă de vin ce avea în buzunar.

Magistrațiĭ instructorĭ, prevenițĭ prin telegraf, saŭ transportat îndată la locul crimeĭ.

Omorîtorul a fost supus, în presența lor, uneĭ prime confruntațiunĭ cu victimele sale, dar el a rĕmas ca trăsnit, nu rĕspundea nimic și n'avea conștiință de nimic. In fine el zise atâta: «Ce voițĭ, așa a fost soarta!» Apoĭ divagând a început să povestească despre un vis ce ar fi avut peste noapte și în care a vĕzut pe un preot lângă patul sĕŭ, făcĕndu'ĭ grimase și zicĕndu'ĭ arătând spre nevastă: «Ucide-o! Ucide-o!»

Cu toată tăcerea oculistuluĭ a fost lesne de a reconstitui scenă crimeĭ.

Apucat fiind deodată de un fel de delirium tremens, Padrona îșĭ prinsese nevasta de gât și'ĭ trăsese treĭ gloanțe de revolver, ce aŭ ucis'o pe loc. Apoĭ pusese mâna pe un cuțit și tăiase gâtul celor doĭ copiĭ aĭ sĕĭ.

Pe la 11 ore și jumĕtate fratele ucigașuluĭ a sosit în strada Brey spre a dejuna în familie, ca în toate zilele. Vĕzând lumea adunată la casa Nr. 9, el zise: «Cată să se fi petrecut ceva la fratele meŭ. Cu toate astea ierĭ seara l'am lăsat calm și liniștit.»

Padrona e Corsican de origină, are 35 anĭ; este un om înalt, de o forță herculană; are pĕrul negru lung, ochĭ albaștrĭ, nasul echilin. El se bucura de un oare-care renume ca oculist; era asociatul luĭ Roissenot, oculist.

Doamna Padrona era o femee tênĕră cu părul castaniŭ, blândă și timidă: ea nu ieșa din casă decât spre a cumpĕra ceva saŭ a'șĭ plimba copiĭ. Se bucura de o reputațiune escelentă.

PARTEA LITERARA

LASCAR VIORESCU 1

O ICOANA A MOLDOVEI DIN 1851

de **Wilhelm de Kotzebue**

(*trad. din limba germană de A.*)

CAPITOLUL IV

O privire asupra Iașuluĭ. Costache Vrenceanu la doilea epitrop al luĭ Lascar. — Epitropiĭ par a fi administrat rĕŭ.

Lascar maĭ rĕmase treĭ zile și treĭ nopțĭ în Pucireștĭ cu toate că se înhămaseră și deshămaseră caiĭ de două orĭ. In sfârșit se hotărâ să plece cam de dimineață spre a avea vreme să facă cele cincĭ poștiĭ până la Iașĭ înainte de înserat. Toate buzunarele trăsureĭ fură umplute cu merinde, vin și vutcă; apoĭ maĭ trecu o jumĕtate de ceas ca să'șĭ ia ziua bună, și caiĭ plecară. Spre amurg se întinse capitala înaintea ochilor luĭ Lascar.

Iașul seamĕnă măreț din depărtare și este foarte frumos așezat. Orașul se reazimă pe o movilă mică ridicându'se și peste câte-va înălțimĭ vecine, ceea-ce produce imagina unuĭ amfiteatru. Pe partea opusă se întinde până în șesul Bahluiuluĭ. Dincolo se înalță dealurĭ la poalele cărora se îndesesc viile una lângă alta pe icĭ pe colo cu copacĭ umbroșĭ și cu vesele case de locuit. Maĭ multe mănăstirĭ cu vĕd se turlele lor zugrăvite în multe culorĭ pe câte o colină singuratecă. Ochiul călătoruluĭ însă, care pe lângă efectul general maĭ caută și lucrurĭ interesante, izolate, rĕmâne nemulțumit și abia se oprește pe cele patru turnurĭ ciudate ale mitropolieĭ, ce se află în mijlocul tablouluĭ.

Iașul nu are un caracter unitar pentru toate părțile orașuluĭ; fie-care mahala îșĭ are caracterul propriŭ. Din curțile boereștĭ care se ascundeaŭ în dosul unor ziduri marĭ spre a se feri de contactul cu bordeele de prinprejur, pe vremea când bântuia ciuma prin țară, n'aŭ maĭ rĕmas de cât câte una pe ici pe colo; cea maĭ mare parte din zidurĭ a trebuit să facă loc clădirilor marĭ, și locuințele săracilor din vecinătate aŭ dispărut. De Orient nu-țĭ maĭ aduce aminte decât steagurile cosulilor străinĭ ce se leagănă în vĕrful prăjinilor; în ulița mare maĭ ales se înșiră casele europene unele lângă altele, și maĭ în fiecare îțĭ atrage privirea câte-o prăvălie cu comorile sale. Cum te depărtezĭ de ulița mare, se baga numaĭ decât de seamă că orașul ca și toată țara se află într'o perioadă de tranzițiĭ, dela vechiŭ spre noŭ, dela trândăviă turcească spre civilisație. Numaĭ aleargă trăsura pe caldarâm de piatră ci este supusă la toate pedicele neprevĕzute ce se întâlnesc prin ulițe preistorice. Eșind odată dintr'un han mi-a căzut vizitiul de pe capră în noroiŭ, fiindcă roatele de dinainte ale trăsureĭ intraseră într'o groapă mare; din fericire caiĭ mirosiră câtă-va vreme locul unde fuseseră silițĭ să se oprească și nu trecură peste dânsul, ast-fel poate că nu s'ar fi cetit în Germania nicĭ-o-dată această descriere a capitaleĭ Moldoveĭ. Case nouă se iveasc pretutindenĭ dar maĭ sunt încă multe locurĭ virane, și în așteptarea minurilor architectonice, sunt întrebuințate la primirea gunoiuluĭ, a pisicilor și câinilor morțĭ, or paște vre-o bivoliță pe locurile unde a crescut puțină iarbă. Cu cât te depărtezĭ de centrul orașuluĭ cu atât se cufundă casele maĭ tare în pământ până daĭ bordeie. Cea maĭ mare parte din ele sunt prăvăliĭ pentru trebuințele poporuluĭ de jos, saŭ case de meserеașĭ și n'aŭ ferestre la pod; oblonul care păzește noaptea pe stăpân de musafirĭ nepoftițĭ, se scoate zioa din marea deschizĕtură din perete și pusă pe stâlpĭ, slujește de masă pentru îndeletnicirea meșteșuguluĭ saŭ pentru așezarea mărfurilăr dintre care nu lipsește țuica nici-odată. Când plouă contribue fie-care trăsură cu cât noroiŭ poate la stropirea fațadeĭ bordeiuluĭ până sub acoperiș, ceeace dă la mahalale întregĭ depărtate de centrul orașuluĭ, o spoială cenușie care nu e tocmaĭ frumoasă. Se înțelege de la sine, că nerviĭ mirosuluĭ sunt supușĭ la emanațiunile cele maĭ variate și maĭ surprinzĕtoare, Și cu toate acestea clima Iașuluĭ nu este sănătoasă. Bahluiul care abia se vede șerpunind vara pe livezĭ întinse, ese adesea primăvara și toamna din albia sa și acopere tot șesul cu apă; umezeala aduce neapărat foarte adese frigurĭ, dar după ce aĭ clănțănit câtva cu dințiĭ, te scapĭ iar de boală. Tifosul și alte de asemenea bolĭ sunt maĭ rare decât la Viena, la Munieh și chiar de cât la Dresda.

In amurgul sereĭ dar, se opri Lascar la bariera orașuluĭ. Un impiegant se apropiă cu căciula în mâna de trăsură și se rugă să scoată clopotul legat de osie de oarece numaĭ tulumbele pot trece cu clopot în oraș saŭ face vre-un alt sgomot mare, apoĭ întrebă de numele, și locul de popas al călĕtoruluĭ.

Formalitățile se îndepliniră cu puțină vorbă, și ceĭ cincĭ caĭ obosițĭ urcară în trap mĕrunt ulița Păcurarilor. I se recomendase luĭ Lascar să meargă la hanul Pârlita, care cu tot numele sĕŭ stă foarte țeapăn în picioare. Cine nu știe unde se află hanul nu poate da de dênsul, nicĭ o firmă, nicĭ o lumină maĭ mare nu atrage pe călĕtor; trebue să cârmească din ulița mare într'o ulicioară, unde aruncă un șir de locuitorĭ dintr'o casă mare din colț tot ce nu se păstrează cu mulțumire în odae. Lascar intră pe poartă într'o curte mare închisă de jur împrejur cu un șir de odăĭ joase în tavan, avênd câte un numĕr pe ușă; i se deschise una din aceste ușĭ după ce că Fotache, Dumitrache saŭ cum Dumnezeŭ îĭ chiamă pe toțĭ murdariĭ aceia ce țin locul de kelner, aŭ strigat prin toată casa spre a găsi cheia.

Prietenuluĭ nostru, resfățaț în Germania în această privință, îĭ era grozav de greŭ în odăile puțin plăcute, carĭ aveaŭ un aer de închisoare cu grătiile cele groase de fer la ferestre. Dar nu era nimic de făcut. Lăzile din trăsură fură băgate în odae, și fiind-că nu avea de gând să meargă chiar în acea seară la epitropiĭ sĕĭ, Lascar se așeză cât se putu de bine și se pregăti să-șĭ petreacă seara până i-o veni timpul de culcat, scriind scrisorĭ. Prieteniĭ sĕĭ din Berlin trebuiaŭ să știe tot ce făcea și i se întâmpla în Moldova. De câte-va orĭ fu întrerupt prin tropăitul și rosul șoarecilor sub scândurĭ; apoĭ îndreptându-șĭ ochiĭ din întîmplare spre sobă vĕzu un gândac negru mare care întrebuința ceasurile sereĭ plimbându-se prin aerul cel cald al odăiĭ. Din când în când se întrerupea Lascar din scris spre a-șĭ face o țigară și atuncĭ se gândea cu înduioșire la soră-sa Catinca pe care o părăsise în acea dimineață. "Casa și inima eĭ cea credincioasă, iată unde voiŭ alerga daca se încurcă lucrurile", șopti el.

(Va urma).

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

Bucuresci

Alaltă-seară pe la ora 9 un foc a isbucnit pe calea Moșilor afară de barieră. Aŭ ars niște magaziĭ ale d-luĭ Ioniță Ghițescu, ce conțineaŭ porumb.

* * *

Jud. Covurlui

In ziua de 11 August curent, individul Costache Neculau, supranumit Lemnaru, din Galațĭ, introducêndu-se în o fântână ce se săpa pe moșia Ijdilenĭ, teritoriul comuneĭ Frumușița, județul Covurluiŭ când a ajuns în fund la o adâncime de 16 stânjenĭ a încetat din viață.

Din cercetările făcute, s'a constatat că moartea 'ĭ-a provenit prin asfixiare din causă că, fântâna stând în nelucrare timp de 6 sĕptĕmânĭ, aerul din ea s'a înfectat

* * *

Jud. Prahova.

Citim în *Democratul* din Ploeștĭ:

Sâmbătă, cu ocasiunea festivitățeĭ primăreștĭ după bulevard, deși era toată poliția, oameniĭ primărieĭ și gardiștiĭ de noaptea înșirațĭ pentru paza ordineĭ, a avut loc un accident care din norocire n'a produs și moarte. O trăsură de la Bărcăneștĭ, a d-neĭ proprietară, viind pe bulevard cu un domn întrânsa, caiĭ s'aŭ speriat de iluminație și artificiĭ așa că în fuga lor aŭ sfărâmat o trăsură a altor cetățenĭ, pe carĭ 'ĭ-aŭ trântit la pământ împreună cu o femee ce era întrânsa, rupându-'ĭ din coaste. S'a sfărâmat în cele din urmă și trăsura cu caiĭ speriațĭ.

Poliția n'a dat nicĭ un ajutor și nu știm cum s'a terminat apoĭ turburarea și ceaita produsă pentru lovirĭ și fărâmarea trăsurilor din causa artificiilor primaruluĭ.

* * *

Jud. Tutova.

In dimineața zileĭ de 16 August curent, s'a găsit spînzurat locuitorul Gheorghe Ciobotaru din comuna Avrămeștĭ, pl. Tutova. Cauza care a impins pe acest nenorocit să dea sfârșit viețeĭ sale a fost beția pe care o purta într'un mod abusiv.— (*Tutova*).

MAI NOU

La colegiul I județean din Mehedințĭ aŭ izbutit guvernamentaliĭ cu 4 voturĭ. Lista lor a întrunit 112 voturĭ, iar a opozițieĭ 108 voturĭ. Sunt proteste.

D-na Brătianu cu copilele sale a plecat la Sinaia spre a saluta pe Augusta Mamă a Suveranuluĭ.

D-na și d. Crătunescu s'aŭ întors din străinătate, spre a'șĭ reîncepe ocupațiunile lor.

Minstrul școalelor va fi Lunĭ în Capitală.

D. Dim. Protopopescu a reluat ocupațiunile sale la ministerul de finanțe și la regia monopoluluĭ tutunurilor.

Se pretinde că însușĭ d. Stătescu s'ar fi scârbit de procurorul sĕŭ din Galațĭ, din cauza chipuluĭ cum e alcătuit actul de acuzație.

Nu putem crede în una ca asta, căcĭ știm că actul înainte de a fi subscris a fost citit ministruluĭ de justiție, care a ținut să se maĭ introducă într'însul câte-va insanitățĭ veninoase.

D. deputat Lupulescu, trămis de guvern ca să studieze în străinătate fabricarea conservelor de rîmătorĭ, s'a întors din călĕtoria sa circulară.

Se vorbește din noŭ despre numirea d-luĭ Ghica, fost secretar general la externe, ca ministru plenipotențiar la Viena.

Maĭ mulțĭ confrațĭ critică disposițiunea luată de d. Sturdza, ca să nu se primească în școală maĭ mulțĭ copiĭ decât aŭ loc și să se dea preferință copiilor de Românĭ.

Ni se pare că în loc de a critica această mĕsură, legitimată din punct de vedere igienic și didactic, ar fi maĭ nemerită o campanie pensporirea școlilor și întogmirea unor localurĭ bine condiționate.

Prefectul de Argeș se află în Capitală pentru a se asigura daca n'are să fie mutat în altă parte. Se știe că d. Dimancea dorește acest post pentru ginere-sĕŭ.

Ni se spune că mulțĭ slujbașĭ inferiorĭ de la căile ferate române nu și-aŭ primit încă lefurile chiar pe câte treĭ lunĭ trecute. Cea maĭ pătimașă stațiune din toate ar fi stațiunea Buzĕŭ.

Pe liniile drumurilor de fier se vĕd adese orĭ plecând și sosind vagoane cu geamurĭ sparte. Causa ar fi că magaziile Direcțieĭ nu sunt aprovizionate cu așa mărunțișurĭ.

Aflăm că azĭ-noapte ar fi ars fabrica de hârtie de la Letea.

Cu trenul de Vârciorova a sosit aseară în Bucureștĭ un ajutant al Sultanuluĭ.

D. prefect al poliției din Capitală s'a întors aseară de la Sinaia.

La 1 Septembre se va deschide câte un externat secundar de fete în orașele Ploeștĭ, Bârlad, și Botoșanĭ.

Inscrierile copilelor se primesc de d-niĭ directorĭ aĭ liceelor din localitate, de acuma până în seara de 31 August, când se va închide registrul de înscriere și nu se va maĭ primi nicĭ o cerere.

Atât examenele pentru bursă cât și cele pentru admiterea solvenților și externilor la școala de medicină veterinară, carĭ se anunțase că se vor ținea în ziua de 1 Septembre, se vor ține la 15 Septembre.

In ambulanța din județul Prahova, așezată în comuna Drăgănești și condusă de d. dr. Chabudeanu, s'au presentat de la 1 până la 15 August 1342 bolnavĭ la consultațiune și 57 în spitalulul ambulanteĭ.

Guvernul elin a înființat o carantină de 5 zile contra provenienților de pe coastele orientale ale Italieĭ, de la Cotrona la Memfredonia. — Provenienețele de la Brindisi sunt supuse la aceeașĭ carantină, care se va efectua în lazaretul din Vido (Corfu) și în toate porturile unde se află un oficiŭ sanitar.

Guvernul I. R. maritim din Triest a întins carantina de 7 zile și cele-l-alte mĕsurĭ sanitare carĭ se aplică provenienților litoraluluĭ italian dintre Torre dell'Anunziata și Gaeta și asupra provenienților din portul Brindisi.

Gazeta oficială de azĭ publică tabloul numerilor obligațiunilor de Stat 5 % C. F. R. (conversiunea Schuldverschreibungen), eșite la sorțĭ la tragerea de la 20 August (1 Septembre) 1887, în valoare nominală de leĭ 1.117.000.

Plata acestor obligațiunĭ, precum și a cuponuluĭ No. 12, se va face cu începere de la 1 Decembre 1887: în Berlin la direcțiunea Disconto-Gesellschaft și S. Bleichröder, și în Paris la Banque de Paris & des Pays-Bas.

După informațiunile noastre, bănuiala exprimată de uniĭ confrațĭ, că în urma refusuluĭ d-luĭ Ștefănescu d'a primi direcțiunea *Școaleĭ de meseriĭ*, ar fi vorba să fie rechemat d. Pavelescu, este neîntemeiată.

Ierĭ, ceriul a fost senin în toată țară afară de Piua Petriĭ unde câți-va norĭ se încercaŭ din când în când se ude pământul.

In Argeș, Roman, și alte județe carnea de vacă se vinde numaĭ 20 de banĭ kilogramul.

Neregula devine regulă.

Trenul accelerat de Vârcerova a sosit și azĭ dimineață cu întârziere de aproape un ceas.

ARTE—TEATRE

*** **Grădina Dacia.** Astăzĭ, Sâmbătă 22 August 1887, noua trupă română de sub direcțiunea d-luĭ *A. L. Bobescu*, director de scenă d. *P. S. Alexandrecu*, se va representa piesa **Regele și Călăul** operă în 2 acte. Spectacolul se va începe cu piesa **Corturile țiganilor** vodevil într'un act. — Inceputul la 9 ore precis.

*** **Grădina Orfeŭ.** Astăzĭ Sâmbătă, 22 Aug. beneficiul d-reĭ Ciucurescu, cu maĭ multe piese în câte un act.

*** **Grădina Liedertafel (Stavri).** Sâmbătă 22 August, trupa franceză sub direcțiunea d-luĭ *M. Claudius* va juca piesa: **Le Coeur et la Main** operă-comică în 3 acte, musica de Ch. Lecocq. — Inceputul la 9 ore precis.

Ultime Depeșĭ Telegrafice

ALE «ROMANIEI LIBERE»

Berlin, 3 Septembre

National Zeitung declară că întrevederea împĕratuluĭ Vilhelm cu Țarul este un act cu totul personal și n'are nicĭ un scop politic. Intrevederea nu este încă hotărîtă.

Ziarul adaogă că relațiunile între Germania și Austria nu vor fi de loc influențate.

Sofia, 3 Septembre.

Crisa ministerială este terminată.

Noul minister s'a constituit după cum urmează.

D. Stambuloff, președinte al consiliuluĭ și ministru de interne.
D. Stoiloff, justiție;
D. Nacevicĭ, finanțe;
D. Stransky, afacerĭ streine;
D. Jivkoff, instrucție publică;
D. Mutcuroff, rĕsboĭ.

(Agence Libre).

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar în editura librărieĭ *Frațiĭ Șaraga* din Iașĭ:

CERCETĂRI LITERARE

scrise de d. Aron Densușianu.—In Capitală se află de vênzare la librariĭ Socec și Alcalay, cu prețul de 5 leĭ.

A eșit de sub tipar și se află de vênzare la toate librăriile:

NOUL CODICE JUDICIAR pe prețul de 2 leĭ și al sĕŭ Supliment care coprinde maĭ multe legiuirĭ pe prețul de 1 leŭ, osebit Legea recrutăriĭ și noul Codice de legĭ, de A. P. Ciocanely.

Institutul de Educațiune și Instrucțiune pentru Fete
SUB DIRECȚIUNEA
D-NEI CHARLOTTA BORCK
BUCURESCI
136, — Calea Moșilor, — 136.

Direcțiunea are onoare a aduce la cunoștința onor. părințĭ, că cursurile acestuĭ institut atât primar cât și gimnasialĭ vor reîncepe la 1 Septembre, programele în vigoare sunt acele ale Statuluĭ. Examenele după dorința părinților se vor face la Institut saŭ la Stat. Limba franceză și germană sunt obligatoriĭ, iar limbele engleză și italiană sunt facultative.

Institutul „Lumina“
— 46, CALEA RAHOVEI, 46 —

Face înscrierea școlarilor dela 16 August pînă la 1 Septembre când încep cursurile regulat.

INSTITUTUL DE DOMNISOARE
AL PROFESORILOR ASOCIAȚI
Nr. 16. Strada Comet Nr. 16.

Cursurile pe anul 1887—88 vor începe la 1 Septembre. Pe lângă clasele primare și două gimnasiele până acum înființate, se vor maĭ adăoga și cele-l-alte clase gimnaziale până la a VI-a inclusiv. Programele în vigoare sunt acelea ale Statuluĭ. Elevele, după dorința părinților, vor depune examenele la Stat, saŭ în institut. Limbele germană și francesă precum și lucrul sunt obligatoriĭ pentru toate clasele; limba englesă și italiană, musica instrumentală, danțul și gimnastica, facultative.

Se admit interne, semi-interne și externe. Prețul pentru cursul primar e de 700 francĭ, pentru cel gimnasial inferior 800, pentru cel gimnasial superior 1000, pentru semi-interne 400 și pentru externe 250.

Directoare, **Alexandrina Filionescu**
Prof. de pedag. și filos. la școala Centrală.

VIN NEGRU
de Oravița și Golu-Drâncea
Vechiŭ de 4 anĭ, calitate superioară tutulor altor vinurĭ.—15 fr. vadra și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anuluĭ 1883. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18. STRADA LIPSCANI. 18.

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & Comp.
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

Pe ziua de 22/3 Aug. (Sep). ora 10, 1887

	Cump.	Vênd.
5% Imprumutul Comunal 1883 .	77½	78
5% « « 1884 .	—	—
5% Scrisurĭ Funciare urbane. .	87½	87¾
6% « « « . .	95	95½
7% « « « . .	103¼	103½
5% « « Rural . .	90⅛	90½
7% « « « . .	105	105½
5% Rentă română perpetuă. .	92	93
5% « amortisabilă. . . .	95¼	96
6% Oblig. de Stat conv. Rurale.	89½	90
6% « « « Căile ferate Rom	—	—
7% Imprumutul Stern 1864 . .	—	—
8% « Oppenheim 1866	—	—
5% Scris. fonc. Urbane de Iașĭ .	78	78½
6% Imprum. Com. de Iașĭ Asphalt	—	—
Oblig. Caseĭ Pensiun. (nom. 300)	215	220
Impr. cu prime orașul Bucurescĭ.	34	36
Acțiunĭ Construcțiunĭ.	100	105
« Naționala	—	—
« Dacia-România	230	235 —
« Banca Națională . . .	1010	1025
« Banca Românieĭ . . .	—	—
« Fabrica de Hârtie. . .	—	—
Fiorini Valuta Austriacă. . . .	2.01	203
Mărcĭ Germane	1.25	126
Bilete Francese	100	101
« Englese	25	25¼
Ruble Ruseștĭ	2.25	230
Aur contra Argint	14	14¼
Napoleon contra aur.	2012	20.16.

NB. Cursul de maĭ sus este în moneda de aur. socotit după cursul fisculuĭ.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

www.dacoromanica.ro

Iordache N. Ionescu (restaurant), Strada Covaci, No. 5.

De vênzare

In total proprietatea din Strada Schitul-Măgureanu Nr. 27, (în dosul Cișmegiuluĭ), două fațade, loc mare și case.

Camera de Comerț din Paris

SCOALA INALTELOR STUDII COMERCIALE

108, Boulev. Malesherbes, Paris.

Prospecturile sunt trimise gratis tutulor persoanelor ce vor face cererea Directorului.

De arendat

Moșia Odobeasca din județul Teleorman, calea ferată o traversează. — Doritorii să se adreseze în București, la d. I. Culoglu, Strada Pitaru-Moșu, Nr. 2.

Dr. Trandafirescu

Intorcêndu-se din străinătate face cunoscut clienteleĭ sale. Consultațiunile medicale de la orele 8-10 a. m., și de la 5-7 p. m., Strada Olarĭ No. 5.

Primește spre efectuare tot felul de

LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

PRECUM:

BONURI, CECURI, COMPTURI,

POLITE, FACTURI, REGISTRE.

DIFERITE INVITAȚIUNĬ DE BAPTEZ, NUNTĂ, ETC.

CONTRACTE

ZIARE

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII

BUCURESCI, — 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.

Două Medalii de Argint de la Expoșițiunea din București și Iași 1865. Medalia Bene-Merenti.

ACURATEȚA ȘI ESACTITATEA SUNT DEVISA STABILIMENTULUI.

ATELIER DE LEGĂTORIE *essecută ori-ce fel de lucrări în acéstă branșă*

Se esecută DIFERITE CĂRȚI SCOLASTICE ȘI DIDACTICE în tóte limbele usuale și ori-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposit de Carnete pentru lucrători, Foĭ de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșii.

Domniĭ proprietarĭ și arendași 'și pot adresa comandele prin scrisorĭ

APA DE QUININE Tonică

Conservă puterea pĕrulŭi, incetează căderea luĭ, scóte, mâtreața, liniscesce mâncarimea.

ED. PINAUD

37, Bd de Strasbourg, PARIS

De vênzare

Un locŭ viranŭ, suburbia Popa-Tatu, Strada Neptun, Nr. 60.— Doritorii se pot adresa la Fraților Bediténu, str Știrbey-Vodă Nr. 11.

DE ARENDAT

Moșia Trestenicul Tomulești, districtul Vlașca, plasa Marginea. — A se adresa la de colonel Urseanu, la Galați.

Un Salon

și mai mult. camere elegant mobilate se află de închiriat în Strada Doamneĭ Nr. 14 bis, prețu moderat.

NOUL INSTITUT DE DOMNISOARE

S. CHIRICA

CRAIOVA, — STR. SF. IOAN HERA, — CRAIOVA

Are onoare a încunoștiința Onor. părinți că de la 1 Septembrie a. c., Institutul se mută într'un local mai spațios și în condițiuni mai igienice; casa Dumitrache Gârleșteanu, mahalaua Sf. Ioan Hera. — Direcțiunea, speră în aranjamentul și noua direcție ce se va da Institutuluĭ că nu va lăsa nimic de dorit.

Cursurile încep de la 1 Septembre, conform programelor Statuluĭ, coprinzênd:

4 clase primare; 5 clase secondare și cursul inferior de liceŭ, mai adăogând pianu, lucrul de mână, desenul și musica vocală; parte din eleve vor trece după dorința părinților, examenele înaintea Comisiuniĭ numită de Minister, iar cele-lalte în Institut urmând însă aceleași cursurĭ.

Inscrierile aŭ început de la 20 August în localul vechiŭ al institutuluĭ, mahalaua Sf. Arhanghel Nr. 13, casa Tache Teodoru.

DIRECȚIUNEA.

INSTITUTELE-UNITE

DIN IASI

Cursurile anuluĭ școlar 1887/88 vor reîncepe în zioa de 2 Septembre.— Inscrierile se pot face dela 24 August înainte în toate zilele dela 10 pînă la 3 ore.

TAPETURI, PERVASURI POLEITE

și

PLAFUNURI IN RELIEFF

Vergele de alamă pentru Scărĭ, Sticle pentru Ușĭ (Gard-port)

din cele mai renumite fabrice, cu prețurĭ foarte moderate, recomandă Onorabiluluĭ Public subsemnatul

H. Hönich

TAPIȚER ȘI DECORATOR

Bucurescĭ, — 8, Strada Știrbeiŭ-Vodă, 8. — Bucurescĭ.

Cea mai bună hârtie igienică de çigărĭ este

DOROBANTUL, LES DERNIÈRES CARTOUCHES, L'INDÉPENDANCE DE LA ROUMANIE

Fabricat de Fratii BRAUNSTEIN

Această hârtie analisată de către d. doctor Bernath, directorul laboratoruluĭ himic al Eforieĭ spitalelor civile și al Facultățiĭ de medicină din Bucureștĭ, s'a constatat ca cea mai bună în toate privințele din toate hârtiile de çigară ce se importă în țară, de oare-ce însușește toate proprietățile uneĭ hârtiĭ de çigară ireprosabilă, fiind cu desăvêrșire lipsită de țesătură animală, cum și de substanțe lemnoase și fabricată numaĭ de ață.

A se feri de contrafacere. Numaĭ atunci sunt veritabile, când fie-care foaie poartă firma noastră și pe scoarță semnătura noastră.

Frații BRAUNSTEIN.

TAILEUR CIVIL

VLADIMIR

CROITORUL CURTII

BUCURESCI — 4, Strada Regala, 4 — BUCURESCI

TAIL. MILITAR

Anunță către Onorabila sa clientelă, că pentru **Sesonul de Vară** a priimit un nuoŭ transport de **Stofe Franceze** și **Engleze** din cele mai renumite fabricĭ din Europa. — Tot-d'odată cu această ocaziune atragem atențiunea Onor public și asupra distinseĭ **Stofe Naționale** fabricată în țară.

CALEA MOȘILOR *Nr. 262.*

F. FREUND

CALEA MOȘILOR *Nr. 262.*

RECOMAND:

LOCOMOBILE

Cu aparatŭ de arsŭ paie și orĭ-ce combustibilŭ.

TREERATOARE

Sistem noŭ cu caĭ în loc de valsurĭ, atât locomobile cât și Treerătoare sunt cele mai bune și cele mai renumite din fabrica d-lor

Ransomes Sims & Jefferies

In sfârșit recomand și fabrica mea de reparat mașinĭ agricole bine cunoscute; Morĭ simple și artistice, Batoase de porumb, Morișce, Grape de fer și tóte reservele pentru locomobile și treerătóre.

Scoală privată de industrie

Pentru fete, pensionat, **școală de servitoare** și **bucătărie**, precum și un **bazar școlar**, s'aŭ înființat în **București, str. Știrbeiŭ-Vodă, Nr. 7 bis,** — după modelul școalelor analoge din Viena și Berlin. Amănunte în **prospectul** ce'l putem trimite doritorilor; informațiunĭ verbal și în scris, adresându-se cererĭ francate și prevĕzute cu mărcĭ-retur. Informațiĭ la localul școaleĭ dela 9 —4 ore.

A esit de sub tipar în editura Tipografieĭ Curții Regale, F. Göbl fiĭ, Pasagiul Român:

CONDUCTOR LA **GRAMATICA ROMANA** *In școalele primare urbane și rurale aplicată la bucăți de citire*

MANUAL Pentru institutorĭ și institutóre, învețĕtorĭ și învețĕtóare, precum și pentru elevĭi școlelor Normale.

PARTEA I *Pentru clasa II-a și a III-a pr.*

ELEMENTE DE **GRAMATICA ROMANA** *In școalele primare urbane și rurale aplicată la bucăți de citire*

MANUAL Pentru elevĭ din clasa a II-a și a III-a primară.

PARTEA I.

de VASILE MĂNDREANU,

profesor de limba și literatura română la școala normală de institutorĭ din Bucureștĭ. Carte autorisată de Ministerul Cultelor și al Instrucțiuneĭ publice.

EDIȚIUNEA a TREIA — Prețul 2 leĭ 50 banĭ —

EDIȚIUNEA a PATRA — Prețul 1 leŭ —

DAVID ADANIA

Agent de publicitate

Bucureștĭ, — 6, Strada Corbuluĭ, 6, — Bucureștĭ

Primesce anunciurĭ, inserțiĭ și reclame, pentru ziarul *„Romania Liberă“* și pentru or-care alt ziar din țară și streinătate.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil dela 19 Iunie / 1 Iulie 1887

1. Bucureșcĭ-Focșanĭ-Roman

STATIUNI	Denumirea Trenurilor: Acc. 1	Persone 21	Persone 27	Plăc. 29	Acc. 9
	or.m.	or.m.	or.m.	or.m.	or.m.
	nóp.	dim.	dim.	dim.	p. m.
Bucureșcĭ	11,00	8,50	7,30	6,30	4,40
Ploeștĭ	12,33	10,46	tr. 61	*)	7,35
Buzĕŭ	2,25	1,02	1,10		6,10
Rîm.-Sărat	3,23		2,25		7,48
Focșanĭ	4,29	tr. 23	3,48		10,10
Mărășeștĭ	5,15	12,00	5,15		a. m.
Bacăŭ	7,39	2,55	9,35		

*) Trenurile de plăcere circulă Dumineca și sĕrbătorile determinate.

2. Roman-Focșanĭ-Bucureșcĭ

STATIUNI	Denumirea trenurilor: Acc. 2	Pers. 24	Trenurĭ mixte 62	64	66
	or.m.	or.m.	or.m.	or.m.	or.m.
	séra	p. m.		dim.	
Roman	8,25	12,30		5,45	
Bacăŭ	9,25	1,55	p. m.	7,50	p. m
Mărășeștĭ	11,22		7,40	12,12	5,05
Focșanĭ	11,54		9,26	12,59	
Rîm.-Sărat	12,49	tr. 22	10,55	2,24	
Buzĕŭ	2,01	1,18		3,46	
Ploeștĭ	3,45	3,39		8,00	10,17

3. Bucureștĭ-Vêrciorova

STATIUNI	Denum. trenurilor: Fulg. C.	Acc. 3	Pers. 25	mixt 43
	or.m.	or.m.	or.m.	or.m.
		séra	p. m.	dim. p. m.
Bucureștĭ	4 05	7,45	8,15	2,45
Titu	5,07	8,45	9,38	4,07
Goleștĭ			10,57	5,33
Pitești	6,24	10,01	11,23	
Costești			11,54	
Slatina	8,10	11,50	1,29	
Piatra		12,12	1,58	tr. 67
Craiova	9,33	1,14	3,27	9,00
Severin	12,06	3,53	7,19	1,40
Vêrciorova	12,28	4,15	7,45	2,10

4. Vêrciorova-Bucureștĭ

STATIUNI	Denum. trenurilor: Fulg. P.	Acc. 4	Pers. 26	Pers. 68
	or.m.	or.m.	or.m.	or.m
	p. m.	nóp.	dim.	p. m.
Vêrciorova	3,22	12,51	8,00	3,45
Severin	3,48	1,16	8,40	4,40
Craiova	6,40	3,58	12,33	
Piatra		4,55	1,54	
Slatina	8,05	5,24	2,30	
Costești		6,39	4,11	tr. 44
Pitești	9,57	7,11	5,13	9,50
Goleștĭ			5,29	10,10
Titu	11,16	8,24	6,56	11,34
Bucureștĭ	12,20	9,25	8,15	12,50

5. Bucureșcĭ-Giurgiŭ.

STATIUNI	Denum. tren. Acc. P	Pers. 31	mixt 33
	or.m.	or.m.	or.m.
	dim.	dim.	p. m.
Bucureștĭ	5,40	7,10	5,30
Comana	6,24	8,25	6,45
Giurgiu		9,25	7.45

6. Giurgiu-Bucureșcĭ

STATIUNI	Denum. trenur. Acc. C	Pers. 32	Mixt 34
	or.m.	or.m.	or.m.
	p. m.	dim.	séra
Giurgiu		10,13	8,34
Comana		11,13	9,31
Bucureștĭ	3 52	12,25	10,40

7. Bucureștĭ-Feteștĭ

STATIUNI	Arăt. tren. Pers. 39	
	or.m.	o m
	dim.	
Bucureștĭ	7,00	
Ciulnița	9,50	
Feteștĭ	11,02	

8. Feteștĭ-Bucureștĭ

STATIUNI	Arăt. tren. Pers. 40	
	or.m.	o.m
	p. m.	
Feteștĭ	4,20	
Ciulnița	5,36	
Bucureștĭ	8.25	

9. Ploeștĭ-Predeal

	séra	dim.	dim
Ploeștĭ	6,15	9,38	8,19
Câmpina	7.14	10,42	9,20
Sinaia	8 30	11,53	10,31
Predeal	9,10	12,35	11,08

10. Predeal-Ploeștĭ

	dim.	p. m.	séra
Predeal	7.45	4.51	7,05
Sinaia	8,21	5,32	8,11
Câmpina	9,18	6,29	9,09
Ploeștĭ	10,09	7,25	10,00

11. Făurei-Fetești

	p. m
Făurei	1,15
Fetești	3,50

12. Fetești-Făurei

	a. m.
Fetești	11,32
Făurei	2,04

13. Iași-Ungheni

	p. m.	a. m.
Iași	1,20	7,15
Ungheni	2,26	8.30

14. Ungheni-Iași

	p. m.	
Ungheni	2,46	9,03
Iași	4,01	10,[illegible]

15. Corabia-Rîmnicu-Vîlcii

	a. m.
Corabia	8,40
Caracal	11,13
Piatra	2,10
R.-Vîlcel	7,30

16. Rîmnicu-Vîlcel-Corabia

	a. m.
R.-Vîlcel	7,50
Piatra	2,15
Caracal	4,22
Corabia	6,40

17. Buzĕŭ-Galați

	dim.	p. m.		
Buzĕŭ	2,30	1,02		
Făurel	3,28	2,16	a. m.	nóp.
Brăila	5,03	3,58	6,45	11,30
Barboși	5,40	4.36	7,40	12,15
Galați	6,15	5,10		

18. Galați-Buzĕŭ

	séra	dim.		
Galați	9,40	8,40	p. m.	dim.
Barboși	10,20	9,19	8,30	4,00
Brăila	11.01	10,02	9,15	4,45
Făurel	12.32	11.46		
Buzĕŭ		12,53		

19. Galați-Mărășescĭ

		dim.	nóp.
Galați		7.45	11,40
Barboși	séra	8,30	12,50
Tecucĭ	10,35	11.14	4,05
Mărășeștĭ	11,01	11,45	4.45

20. Mărășescĭ-Galați

	dim.	p. m.	nóp.
Mărășeștĭ	5.25	4,49	11,35
Tecucĭ	5,50	5,45	12,34
Barboși		8,15	3,53
Galați		8,50	4,35

21. Tecucĭ-Vasluĭ

Tecucĭ	6,15	5,50
Bârlad	8,38	8,05
Vasluĭ	10,50	10,[illegible]

22. Vasluĭ-Tecucĭ

Vasluĭ	5.35	5,42
Bârlad	8,17	8,25
Tecucĭ	10,15	10,[illegible]

23. Titu-Tîrgoviște

	dim.	séra
Titu	10,00	9,00
Tîrgoviște	11,20	10,15

24. Tîrgoviște-Titu

	dim.	p. m.
Tîrgoviște	6,55	5,20
Titu	8,05	6,30

25. Adjud-T.-Ocna

	dim.	p. m.
Adjud	6,10	4,15
T.-Ocna	8,05	6,20

26. T. Ocna-Adjud

	dim.	p. m.
T.-Ocna	9,45	8,20
Adjud	11,35	10,00

27. Bacăŭ-Piatra-N.

	a. m.	p. m.
Bacăŭ	7,51	3,09
Piatra N.	10,13	5,32

28. Piatra-N.-Bacăŭ

	a. m.	p. m.
Piatra N.	10,56	6,25
Bacăŭ	1,20	8,50

29. Câmpina-Doftana

Câmpina	11,00
Doftana	11,20

30. Doftana-Câmpina

Doftana	5,50
Câmpina	6,08

31. Cern-Constanța

Cernavoda	6,50	9,20
Constanța	8,20	11,[illegible]

32. Constanța-Cern.

Constanța	3,00	5,50
Cernavoda	4,37	7,[illegible]

33. Ploeștĭ-Slănic

	a. m.
Ploeștĭ	10,45
Plopenĭ	11,39
Slănic	12,40

34. Slănic-Ploeștĭ

	p. m.
Slănic	5,00
Plopenĭ	5,59
Ploeștĭ	6,50

35. Costeștĭ-T.-Măgurele

	p. m.
Costeștĭ	12.25
Roșiorĭ	3,40
T.Măgurele	

36. T.-Măgurele-Costeștĭ

T.Măgurele	
Roșiorĭ	8,25
Costeștĭ	11,30

37. Goleștĭ-C.-Lung

	a. m.	p. m.
Goleștĭ	11,00	5,35
Stâlpenĭ	12,20	7,02
C.-Lung	1 30	8,15

38. C.-Lung-Goleștĭ

	dim.	p. m.
C.-Lung	7,15	2,25
Stâlpenĭ	8,30	3,36
Goleștĭ	9,55	4,54

39. Călărași-Slobozia

	a. m.	p. m
Călărași	8,35	4.15
Ciulnița	10,05	5.50
Slobozia	10,45	6.30

40. Slobozia Călărași

	a. m.	p. m.
Slobozia	8,50	4.30
Ciulnița	10,12	5,55
Călărași	11,15	7,00

Bucurescĭ. — Tipografia Curții Regale, F. Göbl Fiĭ, Pasagiul Român, Nr. 12.

www.dacoromanica.ro